

СОНЦА:
Усход, заход, дзюнымі дні:
Мінск — 6.01, 18.31, 12.30;
Віцебск — 5.50, 18.22, 12.32;
Магілёў — 5.50, 18.20, 12.30;
Гомель — 5.45, 18.19, 12.34;
Гродна — 6.13, 18.48, 12.35;
Брэст — 6.17, 18.46, 12.29.

МЕСЯЦ:
Апошняя нядзеля 26 сакавіка.
ІМЯНЫ:
Феафана, Рымона, Сямёна.

ЗВЯЗДА

25 САКАВІКА 1992 г.
серада, № 61 (21839)

● выдаецца са жніўня 1917 г.

● БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

● цана 50 кап.

НА СЕСІІ ВЯРХОўНАГА САВЕТА
РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Святое месца пустым не бывае...

Перабудаваць, аказвацца, можна ўсё. Нават — Вярхоўны Савет нашай рэспублікі. Прычым, без рэфэрэндуму, роспуску і вызначэння пэраду яму... Не верыце? А я ўчора паверыў.

...Учора Вярхоўны Савет па-чаў сваё пасаджэнне на вышэйшай. Вельмі нават высокай. Ужо ў «роўны» — падпункце парадку дня, а з якога чыпер пачынаецца работа парламента, — дасталося «на архіў» абодвум лідэрам Рэспублікі Беларусь і Старшын Вярхоўнага Савета Станіславу Шушкевічу, і Старшын Савета Міністраў Вячаславу Кебічу. Папяркі ў тым, што яны не разумеюць, не актыўныя, ня-смяліва ў зносінах з іншымі суб'ектамі Саюзнай Незалежнасці Дзяржаў, што, пры-намсі, засведчыла апошняя су-стрэча кіраўнікоў СНД у Кіеве, спыналіся на Станіслава Станіславіча і Вячаслава Францішкі і справы, і злева, і з права. Іх стала не да жар-таў: гэта былі сапраўды крымі душы, народным выбрав-айкаў. Застаўшыся, у рэшце рэшт, вельмі незадаволенымі выступленямі Шушкевіча і Кебіча, іх працы на кіеўскай нарадзе, дэпутаты настаялі на ўключэнні ў парадок дня цэле-рацыйнай сесіі пачатку аб спра-ваздачкі Прэзідыума Вярхоўна-га Савета аб сваёй рабоце.

Так што будзе на сесіі яшчэ адно «гарачае» пасаджэ-не. У такой вольнай напружанай, скажу больш — напаленай ат-масферы С. Шушкевіч, які вёў учора пасаджэнне, рызкім вы-несці на разгляд парламен-тарныя пытанні адно тэмкі і, раз-ам з тым, абавязвае пытанне — аб першым намесніку Стар-шыні Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. Чытачы, ма-быць, ужо і забыліся, што ёсць у парламенце такая «ва-кансія». Яна пастуе з таго да-дэкага ўжо часу, калі падаў у адстаўку Мікалай Іванавіч Дземішчэў, а ягоны пост Старшын Вярхоўнага Савета заняў Станіслаў Станіславіч Шушкевіч, які з'яўляўся тады першым намеснікам. Не адну спробу рабіў ужо кіраўнік па-рамента, каб запоўніць вакан-сію, але... Не задалаваліся пра-паванымі ім кандыдатурамі «захо-дзілі» яны ў іх біяграфіях і па-вадзінах кібіт недахопы, упушчэнні. І вольны прэ-зідэнт...

На гэты раз С. Шушкевіч праняваў на разгляд канды-датуру Вячаслава Кузняцова, народнага дэпутата рэспублікі

ад 34 выбарчай акругі, стар-шыні выканаўчага камітэта Саветаў раёна горада Мін-ска. Рэкамендуваў яго, Ста-ніслаў Станіславіч, не па-наздаваў добрых слоў і пра кампетэнтнасць Вячаслава Мі-калавіча, і пра ягоны вопыт работы... Але інакш думкі прытрымліваўся некаторыя народныя дэпутаты, у прыват-насці, Уладзімір Грыбану, Іван Герасюк і іншыя, якія ве-даюць з ранейшай працоўнай біяграфіі Кузняцова, на іх дум-ку, недапушчальныя заганя і пралікі. Спрэчка вакол са-іскальнага на высокі дзяржаўны пост зноў была напружанай і вострай, а калі пытанне бы-ло паставлена на галасаванне, у зале паўстала нягучыя ап-палісіменты: кандыдатура Вя-часлава Кузняцова прайшла... З тым мы яго таксама выш-уем!

Пад удзелам настрой і «зго-лены» рытм тут жа было вы-рашана і яшчэ адно кадравае пытанне. Адна з асноўных па-раменскіх камісій, які выветлі-лася, не мае ў сваім штале сакратара. Размова аб Камісіі Вярхоўнага Савета на міжна-родных справах і знешніх зно-сінах суляць (пазначу ў скобках, што назва не, нежучы, неабавязкова будзе інакш, але пакуль што яна гучыць ме-навіта так). Старшын камісіі Пётр Садойскі, абгортываю-чы неабходнасць такой па-сады, праняваў на яе народ-нага дэпутата Валентіна Го-лубева. І зноў тады кандыду-ра знайшла падтрымку. І ле-выя, і правыя, і цэнтрысты да-верылі Валентіну Федаравічу сур'ёзна, важны і адказны пост, выказваючы пры гэтым надзею і спадзяванне, што ягоны, інакш раз залішня, эмо-цыйны адмысёл на другі план... Што ж, праймаў ёсць прайма-не яшчэ раз, і мы і сапраўды пераканаліся, што Голубеў — дэпутат тэпачны, эрудыраваны, а сур'ёзнасць і адказнасць за-слышы (а цяпер — і за справы) да яго прыйдзі абавязкова.

Вышчым і вас, Валентін Федаравіч!

Затым народныя дэпутаты рэспублікі пачалі абмеркаван-не ў першым чытанні аднаго з ключавых пытанняў цэле-рацыйнай сесіі — «Аб практы-цы на Рэспубліцы Беларусь «Аб праве ўдзельнасці на зямлю». Праект прадстаўлены два — Саветам Міністраў і апазіцый-наму Народнаму фронту. Дай Бог, каб і гэту праблему народныя выбірнікі абмеркавалі такса-ма сур'ёзна, паміркоўна, у ін-тарэсах народа!

Антоні МЯСНІКОЎ.

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

АБ КАНЦЭПЦЫІ МЫТНАЙ ПАЛІТЫКІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь пастанавіў:
Адоўжыць канцэпцыю мыт-най палітыкі Рэспублікі Бе-ларусь, падтрымаўшы Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь
С. ШУШКЕВІЧ.

13 сакавіка 1992 г.
г. Мінск.

Закон Рэспублікі Беларусь Аб асновах арганізацыі мыйтай службы Рэспублікі Беларусь

Дадзены Закон устанаўлівае правы і абавязкі арганізацый-нага мыйтай службы ў Рэспубліцы Беларусь, вызначае га-лоўныя задачы мыйтай службы і накіраваны на абарону эканамічных і іншых інтарэсаў рэспублікі.

Артукла 1.
У Рэспубліцы Беларусь ажыццяўляецца адзіная мыйтай палітыка, якая з'яўляецца са-ставінай часткай знешняй і ўнут-рашняй палітыкі Рэспублікі Бе-ларусь.

Парадак перамяшчэння праз мяжу між тавараў, прадме-таў і транспартных сродкаў, мыйтай абладанай і мыйтай афарбаванай, кантроль і іншыя сродкі правядзення ў жыццё мыйтай палітыкі складаюць мыйтай справу.

Мыйтай справы ў рэспубліцы разглядаюцца ў адпаведнасці з агульнапрынятымі ў міжнарод-най практыцы нормамі і ста-ндартамі.

Артукла 2.
Тэрыторыя Рэспублікі Бе-ларусь складае адзіную мыйтай тэрыторыю. Межы мыйтай тэ-

рыторыі з'яўляюцца мыйтай мя-жой Рэспублікі Беларусь.

Артукла 3.
Рэспубліка і рэалізацыя мыйтай палітыкі, агульнае кі-раўніцтва мыйтай справай ажыццяўляюцца вышэйшымі арганамі дзяржаўнай улады і кіравання Рэспублікі Беларусь. Дзяржаўныя органы, якія ажыццяўляюць агульнае кі-раўніцтва мыйтай справай, а таксама мыйтай органы ўла-ды не маюць права прымаць рашэнні, што закранаюць кам-петэнцыю мыйтай органаў Рэспублікі Беларусь у галіне мый-тай справы згодна з артукла-мі 1 дадзенага Закона і іншымі актамі заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

Артукла 4.
Непасрэднае ажыццяўленне мыйтай справы ўключаецца на мыйтай службу.

Мыйтай служба прадстаўляе сабой адзіную сістэму дзяр-жаўных мыйтай органаў Рэспублікі Беларусь, якая ўкля-чае:

Дзяржаўны мыйтай камітэт Рэспублікі Беларусь;

Рэгіянальныя мыйтай і мыйтай з'яўляюцца юрыдычнымі аса-бі і дзейнічаюць у межах кам-петэнцыі, якая вызначаецца па-лажэннямі аб іх зацверджанні Дзяржаўным мыйтай камі-тэтам Рэспублікі Беларусь.

Стварэнне, разарганізацыя і ліквідацыя рэгіянальных мый-тай і мыйтай праводзяцца

Дзяржаўным мыйтай камітэ-там Рэспублікі Беларусь па ўста-надзе і Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь і ад-паведнымі мыйтай Саветамі на-родных дэпутатаў.

Кіраўнікі рэгіянальных мый-тай і мыйтай назначваюцца Дзяржаўным мыйтай камітэ-там Рэспублікі Беларусь.

Мыйтай органы рэспублікі і транспартных сродкаў, якія зна-ходзяцца ў іх разарганізацыі, маюць апазнавальны знак і сцяг.

Палажэнне аб апазнавальным знаку і сцягу зацверджваецца Прэзідыумам Вярхоўнага Са-вета Рэспублікі Беларусь.

Артукла 8.
Галоўнымі задачамі мыйтай службы з'яўляюцца:

абарона эканамічных інтарэ-саў Рэспублікі Беларусь, ба-рацьба з кантрабандай і іншымі парушэннямі мыйтай правы, спыненне незаконнага абароту наркотычных сродкаў, зброі, прадметаў культурнай і гіста-рычнай спадчыны Беларусь, аб-

(Заключэнне на 3-й стар.)

ЗАПРАШЭННЕ ВЫБАРШЧЫКАМ

Як вядома, пры правяд-дэнні паўторных выбараў на-родных дэпутатаў Рэспублікі Беларусь па «ро-х» выбарчых акругаў у Мінску адной у Гродне было пры-значана, што яны не адбыліся, наколькі ў іх прынялі ўдзел менш паловы выбаршчыкаў, унесены ў спісы. Яшчэ па-важым выбарчым акругам у Мінску паўторныя выбары, якія былі наменаны на 1 снежня 1991 года, не праводзі-ліся па прычынах, якія прадугледжаны заканадаў-ствам.

У сувязі з гэтым Цэнтра-льная камісія па выбарах на-родных дэпутатаў Рэспублікі Беларусь сваёй паста-новой даручыла акруговым выбарчым камісіям прасве-

Галасаванне аббудзецца на тых жа выбарчых участ-ках на спісах выбаршчыкаў, уключаных у перададзены выбар.

Пастанова Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

АБ МІНІМАЛЬНАЙ ЗАРАБОТНАЙ ПЛАЦЕ

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь пастанавіў:

1. Усталяваць з 1 сакавіка 1992 г. мінімальную заробот-ную плату ў памеры 550 руб-лёў у месяц.

2. Адмяніць пункт 2 пастано-вы Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь ад 21 студзеня 1992 г. № 1326-ХІІ «Аб паре-дках унясення ў дзеянне Зако-на Рэспублікі Беларусь «Аб міні-мальнай зароботнай плаце і дзяржаўных гарантыях у га-ліне аплаты працы».

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь
С. ШУШКЕВІЧ.

17 сакавіка 1992 г.
г. Мінск.

Дзяржаўны камітэт Рэспублікі Беларусь па працы і сацыяльнай абароне насельніцтва
МІНІСТЭРСТВА ФІНАНСАў РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Пастанова ад 19 сакавіка 1992 г. № 10/265 г. Мінск

Аб размерах дзяржаўных дапамог сем'ям, якія выхоўваюць дзяцей

У мэтах выканання пастано-вы Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь № 108 ад 28 люта-га 1992 г. Дзяржаўны камі-тэт Рэспублікі Беларусь па пра-цы і сацыяльнай абароне на-сельніцтва і Міністэрства фінан-саў Рэспублікі Беларусь паста-наваўляюць:

1. Зацвердзіць і ўвесці з 1 сакавіка 1992 года новыя раз-меры дапамог сем'ям, якія вы-хоўваюць дзяцей.

Агульнае дапамогі:

1.1. 1.100 рублёў — дапамо-га ў выглядзе лішчэў (у вы-дачы нараджэння двух ці больш дзяцей дапамога выпла-чваецца на кожнае дзіця);

1.2. 550 рублёў — дапамо-га жанчыне, нарадзіўшай дзіця, якая стала на ўлік у кансуль-тацыі да 12-тыднёвага тэрміну цяжарнасці.

Штомесячны дапамогі:

1.3. 660 рублёў — тым, хто знаходзіцца ў вольпуску па до-глядзе за дзіцём да дасягнення ім ўзросту 3 гадоў працуючым маці бацьку, або інакш свая-каў, уключаючы (апенку), а таксама непрацуючым жанчы-нам, маючым дзяцей ва ўзрос-це да 3 гадоў;

1.4. 825 рублёў — тым, хто знаходзіцца ў вольпуску па до-глядзе за дзіцём да дасягнення ім ўзросту 3 гадоў, а таксама непрацуючым, маючым дзіця гэта-га ж узросту, адзіночным маці, разведзеным мужчынам і жанчынам, калі адзін з бацькоў уключаецца ад улаты алімен-таў, ці ў іншых выпадках, прадугледжаных заканадаў-ствам, калі спажыванне алімен-таў неапамятае, якія выхоўваюць дзяцей ва ўзросце ад 3 да 6 гадоў;

1.5. 495 рублёў — адзіно-чным маці з ліку дзяцей-сірот — бы-лых выхаванцаў дзіцячых да-моў (школ-інтэрнатаў), а так-сама жонкам ваеннаслужачых тэрміновай службы, якія вы-хоўваюць дзяцей ва ўзросце ад 3 да 6 гадоў;

1.10. 385 рублёў — сем'ям, якія выхоўваюць дзяцей ва ўзросце ад 6 да 16 гадоў (на-вучэнцаў), якія не атрымліва-юць стывендыі, — да 18 гадоў, а таксама навучніцаў дзённых агульнаадукацыйных школ, гімназій, ліцэяў старэйшых за 18 гадоў;

1.11. 480 рублёў — адзіно-чным маці, разведзеным мужчы-нам і жанчынам, калі адзін з баць-коў уключаецца ад улаты алі-ментаў, ці ў іншых выпадках, прадугледжаных заканадаў-ствам, калі спажыванне алімен-таў неапамятае, якія выхоўваюць дзяцей ва ўзросце ад 6 да 16 гадоў (навучніцаў), якія не атрымліваюць стывендыі, — да 18 гадоў, а таксама навучні-цаў дзённых агульнаадукацый-ных школ, гімназій, ліцэяў ста-рэйшых за 18 гадоў;

1.12. 580 рублёў — адзіно-чным маці з ліку дзяцей-сірот — бы-лых выхаванцаў дзіцячых да-моў (школ-інтэрнатаў), а так-сама жонкам ваеннаслужачых тэрміновай службы, якія вы-хоўваюць дзяцей ва ўзросце ад 6 да 16 гадоў (навучніцаў), якія не атрымліваюць стывендыі, — ва ўзросце да 18 гадоў, а таксама навучніцаў дзённых агульнаадукацыйных школ, гімназій, ліцэяў старэйшых за 18 гадоў;

1.13. Дапамогі сем'ям, якія выхоўваюць дзяцей ва ўзросце ад 3 да 16 гадоў (навучніцаў), якія не атрымліваюць стывендыі, — да 18 гадоў, а навучні-цаў дзённых агульнаадукацый-ных школ, гімназій, ліцэяў ва ўзросце старэйшых за 18 га-доў, у выкладку, калі праца-дольны бацька і маці абодва не працуюць, не вучацца і не зарэгістраваны ў дзяржаўнай службе занятасці ў якасці бес-працоўных з назначэннем да-па-

могі па беспрацоўю, не назна-чацца і не выплачваюцца.

Пытанні, звязаныя з выпла-тай дапамогі на дзяцей грама-дзянам, часова страціўшым працу па прычынах, якія ад іх не залежаць, і не зарэгістраваным у дзяржаўнай службе заня-тасці, разглядаюцца і выраша-юцца выкананнем мыйтай службы Народных дэпутатаў.

Сем'ям, якія выхоўваюць дзя-цей ва ўзросце да 16 гадоў, што вучацца ў прафесійна-тэхнічных і сярэдніх спецыяль-ных навуковых установах, а таксама працуючым падлеткаў, дзяржаўная дапамога не на-значаецца і не выплачваюцца пры ўмове атрымання гэтымі дзецьмі стывендыі ці заробот-най платы.

1.14. 275 рублёў — дапамо-га непрацуючым і не атрымліва-ючым пенсіі па доглядзе за ін-валідам I групы, за дзіцём-ін-валідам I групы, за дзіцём-ін-валідам II групы, за дзіцём-ін-валідам III групы, за дзіцём-ін-валідам IV групы, за дзіцём-ін-валідам V групы, за дзіцём-ін-валідам VI групы, за дзіцём-ін-валідам VII групы, за дзіцём-ін-валідам VIII групы, за дзіцём-ін-валідам IX групы, за дзіцём-ін-валідам X групы, за дзіцём-ін-валідам XI групы, за дзіцём-ін-валідам XII групы, за дзіцём-ін-валідам XIII групы, за дзіцём-ін-валідам XIV групы, за дзіцём-ін-валідам XV групы, за дзіцём-ін-валідам XVI групы, за дзіцём-ін-валідам XVII групы, за дзіцём-ін-валідам XVIII групы, за дзіцём-ін-валідам XIX групы, за дзіцём-ін-валідам XX групы, за дзіцём-ін-валідам XXI групы, за дзіцём-ін-валідам XXII групы, за дзіцём-ін-валідам XXIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXIV групы, за дзіцём-ін-валідам XXV групы, за дзіцём-ін-валідам XXVI групы, за дзіцём-ін-валідам XXVII групы, за дзіцём-ін-валідам XXVIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXIX групы, за дзіцём-ін-валідам XXX групы, за дзіцём-ін-валідам XXXI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXIV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXVI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXVII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXVIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXIX групы, за дзіцём-ін-валідам XXXX групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXIV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXVI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXVII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXVIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXIX групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXX групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXIV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXVI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXVII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXVIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXIX групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXX групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXIV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXVI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXVII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXVIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXIX групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXX групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXIV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXVI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXVII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXVIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXIX групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXX групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXIV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXVI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXVII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXVIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXIX групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXX групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXIV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXVI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXVII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXVIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXIX групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXX групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIX групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIX групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIX групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIX групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIX групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIX групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIX групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIX групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIX групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIX групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIX групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIX групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIX групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIII групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXIV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXV групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVI групы, за дзіцём-ін-валідам XXXXXXXXXXVII групы

І пра «Памяць» трэба памятаць

[illegible]

Магчыма, архіўная
знаходка дапаможа нам
даведацца, хто ж быў
аўтарам эскіза сучаснага
Дзяржаўнага сцяга

Большинство приведенных тут фактов можно зафиксировать в К. Душэўскага на літоўскай мове, вымучанай аўтарам гэтых радкоў у Цэнтральным дзяржаўным архіве-музеі літаратуры і мастацтва Рэспублікі Беларусь, і пацвярджае іншыя крыніцы. Працягваючы расказ пра сваю дзейнасць на Беларусі, К. Душэўскі паведамляе далей аб выключна важным для вывучэння гісторыі нашай дзяржаўнай сімволікі факце. «Цікава адзначыць, — піша ён, — што беларусы ўважалі сваім дзяржаўным сцягам той, што і літоўцы, г. зн. белую Пагоню і чырвоныя сцягі. Але гэта наваляная сімва не было. Мне павялося забраць, некалькі гадоў таму, у аднаго са станаўчых саўдзельнікаў першых палітычных акцый маладога рэспублікі. Яму давядзецца быць дыпламатычным прадстаўніком Беларускай Народнай Рэспублікі ў краінах Прыбалтыкі, а пасля сцяг Радзі БНР у Мінску (снежань 1918 года) перадаць у аднаго з кіраўнікоў БНР на ўразле В. Ластоўскага. Актуальна беларуская дзяніфнас К. Дуж-Душэўскага выкаляла непрыязнасць адносіны да яго з боку польскай улад, на пачатку 1921 года яны арыштавалі яго і на некалькі тыдняў зняволілі ў Луцкім турме ў Вільні.

Барыс ПРАКОПЧЫК,
кар. «Звязды».

Зверніть увагу на те, що хоча підприємці у гістаричних містах, горах і вирашає економіку республіканського значення. Не гаресія улады і спецыялісты-рэстаўратры, а іхняе малое прадпрыемства і іхні са шматлікімі кааператывамі, якія і п'яніця не маюць рэстаўрацыі і тым не менш імагульзена бяруць са гэтай адказнай справы. Прычым імагульзена, нават не атрымаўшы дазволу на правядзенне работ ад архітэктурнай служ-

ВЯРТАЮЧЫСЯ ДА НАДРУКАВАНАГА

вядучы спецыяліст упраўлення па справах сацыяльна-культурнага комплексу Кіраўніцтва спраў Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь.

ВЯРТАЮЧЫСЯ ДА НАДРУКАВАНАГА

7 лютого г. г. у «Зоря» були вкуплені дві партії мазеруля пад назвай «Скандинав» у супермаркеті, які наф'ядучилися різноманітними грамадським розпінням. Випадком там апісався «справа» невідомим: падчас раяду групу рабочаго контролю Мінска вобласці ў кабінете дырэктара магазіна № 12 Фрунзенскага райахгачтандлю г. Мінска і ў падсобных паляжаннях была знайдзена вялікая колькасць рознага прамываўнага дэфіцыту, цыгарэт і гарэлка, а ў самага дырэктара ў Радзімчанскі ў «Дыпламаты, кішынкі і ў некай дэкардане сырэнцы — больш за 280 тысяч непагавішчых купонаў».

А. Рахманікі тало, у паперак А. Рахманікі адшукаліся і падобныя камунізацыйныя пасведчанні. У камунізацыйных пасведчанні кааператыва «Мініс-АВС» Рахманіка быў названы талоўным інжынерам і адсяўся службовую пасудку ў польскі горад Вудгаш. А побач ляжалі чыстыя бланкі кааператывы «Поліпэда» і талоны рэзнічнага ладагадарніняга каапітанта з усімі патрэбнымі пачыткамі. Запісвай сабе хоць дырэктарам, хоць сакратаром-кашавым і калі за

унони і бескупонні у залеж-
ності ад попиту, терміну ра-
зрації і асортименту мекран-
ній гандлюю. Сєня па купо-
нах, заўтра бес купонаў. Дзе
ам за ўсім усьочыш.

Бяда ў тым, што купоны — не
рошты, і їх яны ніколі не заме-
няю. А цану на тавар пакуль
што, у асноўным, диктуе вы-
ворца, і яны напільняю, па ку-
понах ці бес іх будзе прадда-
ць тавар. З купонаў ні нічога
е мае, затое ў вышай цане ў
ублях кроўна зацікаўлены. Та-
му, калі тавар не раскупляе-
цца, то і тавару і грошай не

Калі, вядома, хоць на хвілін-
ку паверым у то, бышам та-
кія, як Рахманенка, і сьць тья
догучаючыя камерсанты, што
нажорыць нас і выратуюць.

Аляксандр БАРУДСКІ.

14 сакавіка г. г. у «Звяздзе» на тэрыторыі нашай рэспублікі, Савецкай Арміі на тэрыторыі, быў надрукаваны артыкул створылася парадаскельныя сітуацыя, пайнапраўнага члена сусветнай рэспублікі.

Ми зустріли адміністрацію перняд своєї історії. Тое, пра што марылі з заганісі днешніны сыны напай Балдыкушыне, здзейснілася. Беларусь стала незалежнай. Настаў этап абудовы ле дзяржаўнасці. Важнейшым ле інструментам з'яўляецца армія. І таму вельмі важна, каб у сістэмы тэрмінін Вяр-

ваеннай аказуе і за гэ межамі, а таксама усіх воінстаў запаса прылічы ваенную прысту та варасіс беларускай дзяржаве, ле народу і ўраду. Інакш можа стацца так, што калі не пры- сягнуць сваёй Балдыкушыне, будзеш вымушаны прысягнуць чужой дзяржаве. Трэцяга тут не дадзена.

Напітан запаса КРУК, радавы запаса Алег ДЗЯРНОВІЧ, маючы сяржант запаса Юрась БОХАН, радавы запаса Міхась ГРЫГОР'ЕВ, радавы запаса Васіль ТАЙНОСТ, сяржант запаса ст. ст. Леанід ПАВЕЛАЎ, лейт. запаса Леанід ПУШКА, лейт. запаса Мікола КРЫВАЛЫЦАВІЧ, ст. лейт. запаса Валодзе ШАБЛУН,

У войску, яке розміщана насць такой ситуації. Хацелася б, каб гэта добра ўсвядомілі і прыхільнікі захаваўня адзінай

[illegible]

ст. лейт. запаса Андрей МЯЦЕЛЬСКИЙ, ст. лейт. запаса Владимир ШАДЫРА, лейт. запаса Сергей ТАРАСОВ, сержант запаса Вячеслав НАСЕВИЧ, ст. лейт. запаса Алексей ЖЛУКТА,
Г. Минск.

[illegible]

Загадам па прамгандлю № 1
хоць дырэктарам, хоць сакра- г. Мінска ад 20.02.92 г. № 10
таром машыністскай і каці за дырэктару магазіна № 19 Мі

яну, почавши продавати тавар на аукціоні і безпосередньо з залежасці ад попыту, терміну реалізації і асортименту меркванції гандлюють. Сенья на купонах, зазубра без купона». Дзе ам за усім усьочы.

Бядя ў тым, што купоны — не рошыш, і іх ня ніколі не замеіш. А цану на тавар павольш, у асочуенні, дыктуе ўшыворца, і яму напавляе, па купонах ці без іх будзе прададзец тавар. З купонаў ён нічога

тэрыторыю сваёй уласнасці шыхіх кантралюе і за карэспандэнтамі, толькі прадстаўніку падатковай, санітарнай і пажарнай інспэкцыі, і нікога больш — у адпаведнасці з законам! І будзем мы па-ранейшаму стаіць да яго ў чарзе, і браць, «што дыццё». Абавязкова будзем.

І будзь явадом, хоць на хвілінку паверам ў то, бшым такія, як Рахмановіч, і заць тыя доўгачаканія марамерзш, што называюць, ня іх іхератэст.

Александр БЯРУДСКІ.

РЭКА ПУБЛІКАЦЫЙ

«Два ўраджай... бульбы»

Такая публікацыя з'явілася ў нашай газеце ў мінулы сераду. І ў той жа дзень былі званы ў Мінск і Баранавіч. Людзі не толькі падтрымліваюць саму ідэю ўраджай бульбы за адзін сезон, але і паказваюць нешта сваё.

Жыхар Баранавіч Мікаіл Сурываў пяць гадоў двойчы саджае і, натуральна, капае бульбу. Сарты ў яго такія — «ружыка» («ягодны сорт»), як называў яго Сурываў, і «беларускі рэані». Пра «адварту» ён чуў, але набыць насенны матэрыял не змог.

Першы ўраджай здамае ў спрэжэнне чэрвеня менавіта дзюжучы расадзе. Яе рыхтуе да высеўкі ў скрыні дзюжынёй 1 метр, шырынёй 24 і глыбінёй 20 сантыметраў. Размяшчае ў гэтым «карціне» 20 калі ў два рады. Кожная бульбінка абмежавана застаканкай з поліэтылену. Ніз і сценкі абавязкова высланы плёнкі.

Для кожнай бульбіны ладзіць гняздо з перагною. Яго расада мае не толькі карэньчыкі, але і моцныя зялёныя парасткі. Высаджвае бульбу, як расадку памідораў, калі адыходзіць частая замарозка, — пасля 10 мая. Мае пад рукой матэрыялы, якімі можна накрыць пасадкі на выпадак халадоў. Астатняе — акупаванне перагнойнай зямлі, абарона ад фітафоры, як звычайна. Абавязкова падзявае бульбюнікі да лёгкіх жэрдачкаў, каб не палі.

Другі ўраджай здамае ў жніўні, на якіх вышлі не толькі бульба, але і шпітат, радэска, кроп, цыбуля на пера-то, што трыццаць выростае на продаж. Другое поле большае за першае — звычайна адна-двае соткі. Як бачыце, тут і маленькі бізнес.

А мінчанка Алена Селізнёва вырошчвае расадку бульбы ў папярэжых пакетах. «Праблема», — як пачынае жэнячына, — «якіх, бо расада на пастаяннае месца высаджваецца разам з папярэж. Ніводзін карэньчык не парываецца».

Яшчэ наша чытка падкрэсліла, што зялёныя сцяблінкі і лісты апрацоўвае часнаком, а не хімікатамі. Паўкіло галоўкаў пранукае праз мясарубку, настоевае ў вадзе (тры літры) двое сутак, перамяшваючы. Літр гэтай настоі на выдору вадзі — і вейкам распыскае. Робіць гэта вечарам.

Другая мінчанка — Надзея Сонцава паведаміла, што бульбу (ды і іншыя расліны) падкармливае... вітамінамі. Паўкіло галоўкаў дзюжухаў, крапівы, сурожкі залівае вадой, настоевае і палівае пад карані. «Бульба гэтак падкарма велікім дастабоў!» — пераканана дачка. А яшчэ яна выкарыстоўвае вадку, у якой гатаваліся грыбы ці вымочваліся маскардакты. Наогул, усе біялагічныя паходжанні тут не марнуецца. Нешта ідзе ў кампост, а большасць — прамі ў агарод.

Наша даведка

Радзіма бульбы — Цэнтральная і Паўднёвая Амерыка. Мясцовыя насельніцтва спажывала гэтую культуру больш як 14 тысяч гадоў таму назад. З адкрыццём Новага свету Калумбам клубні, якія вельмі падобаліся маракам-еўрапейцам, былі завезены на наш контыент. Гэта адбылося ў XVI стагоддзі.

Расійская «бульбяная эпапея» пачалася з аднаго мясця, які цар Пётр I даслаў у Галамідзі. Расіне не прынялі прышліца. Былі названы «бульбяныя» бунты. Толькі ў XVIII стагоддзі сельне трывала «прасілі» гэтую культуру на сваіх агародах.

У наш час лепшым гаспадаркі Беларусі накопваюць да 450 цэнтэраў бульбы з гектара. Сярэдні ж паказчык — недзе паміж 130 і 200 цэнтэрамі.

Клубні ўтрымліваюць крухмал (да 27 працэнтаў), бялок, цукор, іншыя карысныя рэчывы.

Каранёвая сістэма размешчана ў глебе вельмі кампактна: ўсюдную масу яе знаходзіцца на глыбінні да 25 см. Але асобныя, най-

больш «дапытлівыя» карані могуць дасягаць метравай глыбінні. Куст невысокі — 50–90 см. У мяккай глебе сталомы (на іх фарміруюцца бульбы) дасягаюць даўжыні 20–30 см. На цвёрдай гліністай невялікі клубні размешчаны на самай сцяблінцы.

У Беларусі раніравана больш за дзесятак высокаўраджайных сартоў. Раннія даюць ураджай пра 40 дзесяцінаў з гектара, сярэднія — пра 60, сярэднепознія — пра 90–105, познія — пра 105–120 дзесяцінаў. Вельмі прывабныя апёшныя, бо яны найбольш утрымліваюць пажыўныя рэчывы.

Камфорт расліна адчувае калі глеба камакавата і паветра без перашкод трапіць да каранёў. Пак росту клубню дасягае пры тэмпературы глебы плюс 17 градусаў. Ніжэйшы парог абмежаваны 13 градусаў і вышэйшы — 23. У час інтэнсіўнага клубнеўтварэння (што супадае з пачаткам цвіцення) ў максімуме ўжываюцца вада і раствараныя ў ёй макра- і мікраэлемэнты.

Як «асадыці» заўзятых?

Што рабіць, каб на выдзялялася расада на падкармлівае? М. КІМОВІЧ, г. Маладзечна.

Парасткі бываюць з «доўгімі шыямі» на некалькіх прычынах: мала святла, занадта вялікі паліў і перакормліванне азотам. Каб пазбегнуць апошняга, у глебу не трэба ўносіць шмат мачавіны ці селетры. Ад яе карысці амаль ніякай, бо непачатку расада больш за ўсё патрабуе фосфару. Мы часта заўважаем, што, скажам, памідоры нейкага фіялетавага колеру. Гэта якраз і ўказвае на недахват гэтага пажыўнага рэчыва. Бывае і процілеглае: зялёныя парасткі не развіваюцца, быццам прымерзлы. Іх трэба паліваць цёплай вадой з амафосам (чай-

ную лыжачку на 1 літр) ці настоем каравяку ў прынятых дозах.

«Дадаць святла», калі вокны выходзяць на поўнач, вельмі цяжка. Трэба старанна вымыць шыбы, з боку прыладзіць лампы дзённага святла, зрабіць акны. Вазьміце люстэрка і паднясіце да расады. Вы адразу заўважыце, як псыятыся на падаконніку. Кіруючыся гэтым, варта зрабіць пастаянны экран з пафарбаваных у белы колер фанеры ці кардону, фольгі. Урашце, проста прымацуеце ліст светлай паперы.

Але як бы мы ні стараліся, расліны ўсё роўна будуць цынуць да святла. І выцгатавацца. Гэта кта павялічваецца з іх развіццём. Пастарайцеся выно-

сіць сваіх гадаванцаў на балконе ці на сялянскую прыбру. У зацінцы пры тэмпературы паветра 10 градусаў цяпла ім будзе вельмі ўтульна. Каб пазбегнуць нечаканасцей — дождж, снег, парывы халоднага ветру — прыкрыце расадку плёнкі.

Прывучаць яе да адкрытага сонца трэба паступова, пачынаючы з 10 хвілін. Кожны дзень гэту «норму» павялічвайце на 5 хвілін.

Небяспечна трымаць расадку ў суседстве з хатнімі кветкамі. У пачатках раслінных стаіла шмат грыбковых хвароб. Яны, нібы пажар, могуць перакінуцца на вашу «полі». Таму кветкі пажадана ізаляваць.

● КОЖНАМУ СОРТУ — СВОЙ ТЭРМІН

● ЧАМУ «ГНЕВАЕЦА» РАСАДА

● МАЛЕНЬКІ ЧАРАНОК ДАЕ ПАЧАТАК НОВАМУ ДРЭВУ

● «ХІТРЫКІ», ЯКІЯ ПАТ-РЭБНЫ УСІМ

Прышчэпка мяняе сорт

Мы часта сустракаемся з тым, калі з'явіўся купіць адзін сорт, скажам, яблыні, а атрымліваем нешта іншае. Бывае, хвароба, пажар, зямлі знішчаюць амаль усе галінкі. Дрэва стаіць, нібы тое пудзіла.

А магчыма, чапалець проста захацеў змяніць сорт.

У кожным з гэтых выпадкаў жадаюць вынік дасягнуць прышчэпкай патрэбнага сорту. У трох ці чатырохгадовым узросце ўраджай даволі значны.

Для паспяховай прышчэпкі важныя такія «этэталы»: сорт, добры дагляд прышчэпкі, адрозненні лісцевых экран, адсутнасць маравозі, ракавых рая і г. д. Пры гэтым узровень не мае вялікага значэння. Нельга толькі чапаць перасаджаныя дрэвы і вельмі старыя. Першыя могуць загінуць, бо вельмі яшчэ слабыя, а другія неабавязва знізіць ўраджайнасць.

Прышчэпка — гэта перасадка караня, жока-пушкі ці іншай часткі адной расліны на другую. Прышчэпку робяць та-

кім чынам, каб прышчэпачны матэрыял зросся з асновай як нацупчэй, а дрэва набіло юныя ўласцівасці. Тая частка, на якую робіць прышчэпку, называецца падвой, а тая, якую прышчэпляюць, — привой.

Заўважым, што прышчэпленне дрэва вельмі разнапачынаюць даваць ўраджай. Звычайна на другі год яны радуюць першымі плодамі. У трох ці чатырохгадовым узросце ўраджай даволі значны.

Для паспяховай прышчэпкі важныя такія «этэталы»: сорт, добры дагляд прышчэпкі, адрозненні лісцевых экран, адсутнасць маравозі, ракавых рая і г. д. Пры гэтым узровень не мае вялікага значэння. Нельга толькі чапаць перасаджаныя дрэвы і вельмі старыя. Першыя могуць загінуць, бо вельмі яшчэ слабыя, а другія неабавязва знізіць ўраджайнасць.

Прышчэпка — гэта перасадка караня, жока-пушкі ці іншай часткі адной расліны на другую. Прышчэпку робяць та-

Лепш на летнія і асеннія сарты прышчэпляць привой такога ж тэрміну высаджвання. Зімовыя сарты, прыладжаныя на летнія, выведваюць дрэва з раўнавагі: плоды паспяваюць раней і захоўваюцца горш. А вось летнія ці асеннія сарты на зімовым дрэве адчуваюць сябе няблага. Толькі паспяваюць крыху пазней. Увогуле, на ад-

ной асобіне можна размясціць некалькі сартоў (нават да дзесяці). Дрэва адно, а на ім букет розных яблыкаў (аднаго тэрміну высаджвання).

У практыцы рэдка бывае, каб «гаспадар» не прыняў прышчэпкі. І ўсё ж адлучэнне здараецца. А вось наша слаўная «антонаўка» — універсальная. Яна прымае любыя сарты, ладзіць з імі, нібы родная маці.

Ужо з трэці года дае стабільны ўраджай. Добры таксама для гэтай справы «белы наліў», «шаранай», «грушэўка», «беларускі сінап», розныя дзічкі, «штрэфліны».

У дрэвах можна мяняць усю крону (у каросых па 2–3 гады), а можна і асобныя галінкі ці сектары кроны. Напрыклад, дрэва да 9 гадоў можна прышчэпіць за адзін сезон. Больш старыя — паступова. Дыяметр галіны не павінен перавышаць 5–6 сантыметраў.

Акрамя яблыні, добра паддаюцца прышчэпкам груша, сліва, вішня. Есць прыклады змешаных шлобаў: на чорную рабінку ладзілі грушу, на глог — яблыню, а ірга пасляхова «прымала» тую ж грушу.

Прышчэпкі робяць вясной і летам. Вяснова работа якраз пачалася. Яна прыносіць здавальненне і ўдачу не толькі во-

пытным майстрам, але і навічкам-дзітэнтам.

Для работы неабходна мець хоць бы дзве садовыя плыны з розным наборам зубоў (нешчэпкі, скарпатар, адточны нож, ільвічыну стужку, садовы вар і, вядома ж, чаранкі з гадавалых галінаў).

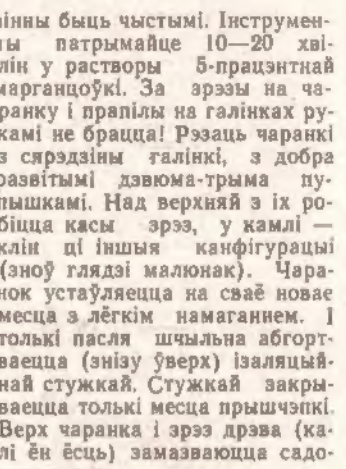
На сіле ўсе работы трэба правесці раней: яна краўдзецца ў сарт ледзь ці не першай. А наогул аптымальны тэрмін — з пачатку надыходу ўстойлівых стабільных тэмператур да распускання пупышкі. Чаранок жа павінен быць «спячым» і здаровым (на дрэве зялёны з дакладна акрэсленай сарцавінай). За сохлы і той, што ўжо крануўся ў рост, бракуюцца.

Звычайна чаранкі зразаюць у сярэдзіне снежня. Але сёлета зіма была мяккай, дрэвы не падмерзлі, таму чаранкі можна нарыхтоўваць і зараз.

На малюнку першым вы бачыце дрэва, падрыхтаваныя для абнаўлення. На асобных месцах ёсць даволі значныя галінкі. Яны пачынуць спецыяльна дрэва ж павінае «размаўляць» з сонцам, каб развівацца. А гэта дасягаецца лісцем.

Другі малюнак паказвае найбольш даступны спосаб прышчэпкі.

Звернем увагу садаводаў на неабходнасць гігіены. Рукамі, нож, плыны, скарпатар, чаранкі па-

віны быць чыстымі. Інструменты патрымайце 10–20 хвілін у растворе 5-працэнтнай марганцовкі. За дрэвы на чаранку і правілі на галінках рукамі не браце! Рэзачы чаранкі з сярэдзіны галінкі, з добра развітымі лямбона-трыма пупышкамі. Над верхняй з іх робіце касы эрэ, у камлі — клін ці іншыя канфігурацыі (зной глядзі малюнак). Чаранок устаўляеца на сваё новае месца з лёгкім намаганнем. І толькі пасля шчыльна абгортвання (зной ўверх) ізаляцыйнай стужкай. Стужкай закрываецца толькі месца прышчэпкі. Верх чаранкі і эрэ дрэва (калі ёсць) замазваюцца садовым вара.

Каб прышчэпка лепш прыжылася, яе «апрацоўваюць» ў спецыяльных прыстасаваннях з плёнкі, зрабіць які прасцей проста. Складаем плёнку ўважліва, і старым нажом, правілі на пліч, «эражам» патрэбны «этэтал». На галінцы іх завязваем. Як толькі зялёныя лісточкі ўпруга ў плёнку, ахоўныя прылады здымаем. Яшчэ праз паўсякія ці месці здымаем і абавязку з ізаляцыйнай стужкі. Ваш «санаок», як пачуе, рушыць у палёт.

Ён будзе імкнуцца заняць вертыкальнае становішча. А вам трэба, каб рос в навадзім нахілам (які і іншыя галінкі). Прымушваю чаранок расці ў патрэбным напрамку, злёгку адгінаючы яго ўніз спецыяльным калючым «накінуў» — накінуўтай вярэвак, якая прывязана да ніжняй галінкі.

Калі чаранок пачне новае сваё жыццё, яму варта «стварыць камфорт». Для гэтага зразаць усе вавчкі на галінцы-маці і на іншых, даючы доступ сонцу і ветру.

Ен будзе імкнуцца заняць вертыкальнае становішча. А вам трэба, каб рос в навадзім нахілам (які і іншыя галінкі). Прымушваю чаранок расці ў патрэбным напрамку, злёгку адгінаючы яго ўніз спецыяльным калючым «накінуў» — накінуўтай вярэвак, якая прывязана да ніжняй галінкі.

Калі чаранок пачне новае сваё жыццё, яму варта «стварыць камфорт». Для гэтага зразаць усе вавчкі на галінцы-маці і на іншых, даючы доступ сонцу і ветру.

Ен будзе імкнуцца заняць вертыкальнае становішча. А вам трэба, каб рос в навадзім нахілам (які і іншыя галінкі). Прымушваю чаранок расці ў патрэбным напрамку, злёгку адгінаючы яго ўніз спецыяльным калючым «накінуў» — накінуўтай вярэвак, якая прывязана да ніжняй галінкі.

Матэрыялы выпуску падрыхтаваў да друку Мікалай ЧАХОУСКІ (тэл. 32-41-92).

BELARUS BANK

Камерцыйны банк «Беларусь»

Створаны ў чэрвені 1990 года камерцыйны банк «Беларусь» прайшоў этап станаўлення і працягвае развіццё высокімі тэмпамі. За час свайго існавання ён актыўна прымуша станаўленню новых форм гаспадарання і рыначнай інфраструктуры.

Важным этапам у дзейнасці банка стала яго ператварэнне ў акцыянернае таварыства адкрытага тыпу. Гэта дазваляе павялічыць устаўны капітал і крэдытны магчымасці банка, забяспечыць яму надзейнасць і ўстойлівасць у цяперашніх эканамічных умовах. Сёння банк з'яўляецца адной з вядучых крэдытна-фінансавых устаноў рэспублікі і ўваходзіць у лік 100 буйнейшых банкаў Саюза Незалежных Дзяржаў з аб'ёмым устаўным фондам 150 міль. рублёў.

Банк укамплектаваны кваліфікаванымі спецыялістамі, пашырае сферу дзейнасці шляхам асваення новых відаў банкаўскіх аперацый. Імкнучыся забяспечыць поўнае задавальненне патрэб у банкаўскіх паслугах пры высокай якасці абслугоўвання, банк за мінулы год павялічыў колькасць сваіх кліентаў больш чым у 12 разоў. Цяпер ён абслугоўвае больш за 2.100 фірм са змешанай формай уласнасці, прадпрыемстваў і ўладальнікаў.

Атрыманая генеральная ліцэнзія на выдзяленне валютных аперацый дазваляе ажыццяўляць комплекснае абслугоўванне кліентаў як па ўнутраных, так і па міжнародных аперацыях, развіваць партнёрскія адносіны з буйнейшымі банкамі Заходняй Еўропы і ЗША.

Высокая эфектыўнасць работы дазволіла дабіцца значных фінансавых вынікаў. За год актыўна банка ўзраслі ў 6 разоў і склалі каля 1,7 млрд. рублёў. Прыбытак пераўтварыўся ў 30 міль. рублёў і павялічыўся ў 22,4 раза.

Банк «Беларусь» гатовы да супрацоўніцтва з усімі, хто жадае стаць яго партнёрам сёння і ў будучыні.

Кантакты тэлефон 20-35-38.

ГАДАВЫ БАЛАНС ЗА 1991 ГОД

(тысяч рублёў)

Актыў	Пасіў
1. Асноўныя сродкі	91.295
2. Наяўныя грошы ў касах банка	5.980
3. Каштоўныя паперы	1.862
4. Замежная валюта	—
5. Крэдыты іншым банкам	—
6. Сродкі на рахунках банкаўскіх карэспандэнтаў	343
7. Кароткагэрміновыя крэдыты дэбіторам банка	113.200
8. Доўгатэрміновыя крэдыты	36
9. Пазыкі на розных мэтах	—
10. Фактарынгавыя аперацыі	—
11. Паяўны ўзнос	—
12. Сродкі ў фондах рэгулявання Нацыянальнага банка	840.000
13. Іншыя адцягнутыя сродкі ў іншыя актыўны	549.881
Баланс	1.660.521
1. Устаўны фонд	1.660.521
2. Рэзервовы фонд	—
3. Спецфонды	—
4. Сродкі мясцовых бюджэтаў	—
5. Доходы рэспубліканскага бюджэту	—
6. Дэпазіты кліентаў	—
7. Валютныя рахункі	—
8. Сродкі на рахунках	—
9. Сродкі дзяржаўных інстытутаў	—
10. Крэдыты, атрыманыя з іншых банкаў	—
11. Сродкі ў разліках	—
12. Іншыя пасівы	—
Баланс	1.660.521

СПРАВАДЗІЧА ПА ПРЫБЫТКАХ І СТРАТАХ ЗА 1991 ГОД

(тысяч рублёў)

Назва даходаў	Сума	Назва даходаў	Сума
1. Атрыманыя працэнты	49.493	1. Запалачаны працэнты	18.756
2. Доходы па аперацыях з каштоўнымі паперамі і на валютным рынку	—	2. Расходы па аперацыях з каштоўнымі паперамі і на валютным рынку	—
3. Дывідэнды па паях і акцыях	187	3. Расходы па аплаце паслуг газаснабчавых БЦ	16
4. Атрыманыя камісіі па паслугах кліентам і банкам (фактарынгавыя і лізінгавыя аперацыі)	1.427	4. Расходы на ўтрыманне апарату банка	1.990
5. Іншыя даходы	19	5. Іншыя расходы	291
6. Штрафы, пені, няўстойкі атрыманыя	—	6. Штрафы, пені, няўстойкі заплачаныя	—
Усяго даходаў	51.126	Усяго расходаў	21.053
7. Прыбытак	30.073	7. Страты	12)
Балансавы прыбытак	30.061	Страты	—
*) Адмоўнае сальда па падатку з продажаў			

Галоўны рэдактар
У. Б. НАРКЕВІЧ

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь, калектыв рэдакцыі газеты «Звязда».

НАШ АДРАС: 220041, г.р. Мінск, праспект Ф. Скарыны, 77, рэдакцыя газеты «Звязда».

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная — 32-51-05, аддзел па пісьмах — 32-04-52, 32-41-92, навін — 32-15-02, даведкі па рэкламе і аб'явах — 32-55-91.

ПА НУМАРУ ДЗЯЖУРЫЛІ: член рэдакцыйнага калегіі Людміла Рыжыкова, намеснік адказнага сакратара Віктар Краўчанка, старшы характар Віктарыя Кляніч.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у пераліску з чытацямі.

Друкарня выдання «Беларускі Дом друку». Мінск. 31.784. Індэк 83.850. Зак. № 61. Выхадзіць 250 разоў у год. Навар папірэння 21.03. 1992. 4 5 6 7 8 9 10 11 12

ТЭЛЕБАЧАННЕ

25 сакавіка

Беларускае тэлебачанне

8.30. Раніца рэспублікі.
8.40. Праграма перадач.
8.45. «Свабоды». Мастацкі фільм.
16.30. Фільм — дэцым. «Ліповы сад».
17.45. «Радасць роднай песні».
18.00. «Каліда».
18.00. Дак. фільм «Не страляйце ў музыканта». «Кветнін».
19.00. «Паміж нас».
19.25. Абласныя навіны (Гомель).
19.35. Наш камейтары: «Інфіцыя свідомасці».
19.40. Праблемныя: праблемы, камейтары.
20.00. «Горад прыехаў млоу».
20.05. «Каліда».
20.25. Каліда.
20.45. Галады-дадзаст.
21.00. «Амарочка» Кінавары.
21.15. «Горад на фестывалі».
22.00. На сесі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.
23.30. Ніка.

1 канал. Астанкіна

5.00. Раніца.
5.35. Дзіцячы музычны клуб.
6.15. Старыя дзіцячыя назкі. «На вальты ганку сядзі».
9.25. Навукова — папулярны фільм «Мастацкі Юрыя, Карале